

Środa, 15 listopada 2017 r.

ZALECENIA

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2017)0440

Partnerstwo Wschodnie: szczyt w listopadzie 2017 r.

Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 15 listopada 2017 r. dla Rady, Komisji oraz ESDZ w sprawie Partnerstwa Wschodniego w perspektywie szczytu w listopadzie 2017 r. (2017/2130(INI))

(2018/C 356/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, 3 i 8 oraz tytuł V, a w szczególności art. 21, 22, 36 i 37, Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz część piątą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając powołanie Partnerstwa Wschodniego w Pradze w dniu 7 maja 2009 r. jako wspólnej inicjatywy UE i jej wschodnich partnerów: Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy,
- uwzględniając wspólne deklaracje przyjęte podczas szczytów Partnerstwa Wschodniego w 2011 r. w Warszawie, w 2013 r. w Wilnie i w 2015 r. w Rydze,
- uwzględniając deklarację przywódców 27 państw członkowskich oraz Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Komisji przyjętą w dniu 25 marca 2017 r. w Rzymie,
- uwzględniając zalecenia i działania Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest, Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego, Komitetu Regionów oraz Konferencji Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP),
- uwzględniając komunikaty Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS), a w szczególności sprawozdanie z 2017 r. z wdrażania przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa (JOIN(2017)0018) oraz zmieniony dokument roboczy z 2017 r. pt. „Partnerstwo Wschodnie – 20 wyników do 2020 r.: orientacja na kluczowe priorytety i wymierne wyniki” (SWD(2017)0300) oraz komunikat z 2016 r. w sprawie globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej,
- uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa i Partnerstwa Wschodniego,
- uwzględniając swoje zalecenia z dnia 5 lipca 2017 r. dla Rady w sprawie 72. sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych⁽¹⁾, swoje rezolucje, zwłaszcza z dnia 15 czerwca 2017 r. w sprawie azerbejdżańskiego dziennikarza Afgana Mukhtarlego i sytuacji środków przekazu w Azerbejdżanie⁽²⁾, z dnia 6 kwietnia 2017 r.⁽³⁾ i z dnia 24 listopada 2016 r.⁽⁴⁾ w sprawie sytuacji na Białorusi, z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie priorytetów UE na sesje Rady Praw Człowieka ONZ w 2017 r.⁽⁵⁾, z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie praw kobiet w państwach Partnerstwa Wschodniego⁽⁶⁾, z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie układów o stowarzyszeniu / pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu z Gruzją, Mołdawią i Ukrainą⁽⁷⁾ oraz z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0304.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0267.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0126.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0456.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0089.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0487.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0018.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 110.

Środa, 15 listopada 2017 r.

- uwzględniając wspólne oświadczenie parlamentów Gruzji, Mołdawii i Ukrainy z dnia 3 lipca 2017 r.,
 - uwzględniając art. 113 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0308/2017),
- A. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie opiera się na wspólnym zobowiązaniu Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Ukrainy i Unii Europejskiej do pogłębiania wzajemnych relacji i przestrzegania prawa międzynarodowego oraz podstawowych wartości, w tym demokracji, praworządności, poszanowania praw człowieka, podstawowych wolności i równouprawnienia płci, a także społecznej gospodarki rynkowej, zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów;
- B. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie dąży do osiągnięcia wspólnych celów promowania stabilności, budowy zaufania i współpracy, wspierania reform demokratycznych, dobrych relacji sąsiedzkich, pokojowego rozstrzygnięcia konfliktów i współpracy regionalnej, zacieśniania kontaktów międzyludzkich i zwiększania handlu, tak aby umocnić dialog polityczny i stowarzyszenie polityczne oraz współpracę gospodarczą i integrację;
- C. mając na uwadze, że w swojej globalnej strategii i nowej europejskiej polityce sąsiedztwa Unia Europejska stara się zacieśnić współpracę z partnerami za pomocą przyspieszonego stowarzyszenia politycznego i integracji gospodarczej z Unią, dążąc jednocześnie do promowania stabilizacji politycznej, odporności społecznej i dobrobytu gospodarczego w swoim sąsiedztwie oraz stwarzając możliwości nawiązania uprzywilejowanych stosunków politycznych i gospodarczych zgodnie z poziomem ambicji każdego kraju partnerskiego;
- D. mając na uwadze, że ponieważ UE uważa współpracę za wartość samą w sobie i jest głęboko przekonana, że współpraca przynosi korzyści wszystkim zaangażowanym stronom, jest ona silnie zaangażowana w dalszą współpracę ze wszystkimi państwami Partnerstwa Wschodniego, dopóki podstawowe wartości europejskie nie są kwestionowane ani podważane;
- E. mając na uwadze, że UE i jej partnerzy powinni dostosować zasoby i instrumenty do podjętych zobowiązań oraz, że partnerzy powinni skupić się w większym stopniu na realizacji istniejących umów;
- F. mając na uwadze, że uczestnicy szczytu, który odbył w się w 2015 r. w Rydze, zaapelowali o poczynienie postępów do czasu kolejnego szczytu w obszarach: 1) wzmocnienia instytucji i dobrych rządów, 2) mobilności i kontaktów międzyludzkich, 3) rozwoju gospodarczego i szans rynkowych oraz 4) łączności, efektywności energetycznej, środowiska i zmiany klimatu;
- G. mając na uwadze, że od czasu ostatniego szczytu poczyniono znaczne postępy, zwłaszcza w związku z zawarciem i wejściem w życie trzech układów o stowarzyszeniu, w tym pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu z Gruzją, Mołdawią i Ukrainą, oraz objęciem ruchem bezwizowym Gruzji i Ukrainy od 2017 r. (oraz Mołdawii od 2014 r.), zakończeniem negocjacji w sprawie umowy o kompleksowym i poszerzonym partnerstwie z Armenią, która służy jako przykład równoległego członkostwa w Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej i uczestnictwa w koncepcjach sąsiedztwa UE, rozpoczęciem negocjacji w sprawie nowego kompleksowego porozumienia z Azerbejdżanem, przyjęciem istotnych reform w wielu tych państwach przy wsparciu politycznym, technicznym i finansowym Unii Europejskiej oraz kontynuacją polityki krytycznego zaangażowania wobec Białorusi;
- H. mając na uwadze, że od czasu gdy w Pradze zapoczątkowano Partnerstwo Wschodnie niektórzy z jego członków-założycieli doświadczyli ogólnego pogorszenia się sytuacji w zakresie praw człowieka oraz odwrócenia trendów demokratyzacyjnych; mając na uwadze, że jednym z głównych wyzwań będzie usprawnienie trwającej transformacji w kierunku integracyjnej, odpowiedzialnej, stabilnej i trwałej demokracji;
- I. mając na uwadze, że mobilność i zacieśnianie kontaktów międzyludzkich między krajami partnerskimi a UE pozostają niezbędnym instrumentem promocji europejskich wartości;
- J. mając na uwadze nowy strategiczny plan prac zaproponowany przez Komisję i ESDZ, który łączy w sobie współpracę dwustronną i regionalną, tak aby kierować przyszłymi pracami UE i sześciu krajów partnerskich, skupiając się na dwudziestu rezultatach do osiągnięcia do 2020 r.;

Środa, 15 listopada 2017 r.

- K. mając na uwadze, że niezależność, suwerenność i integralność terytorialna partnerów wschodnich UE jest zagrożona z powodu nierozwiązanych konfliktów regionalnych, w tym tych zapoczątkowanych i nadal aktywnie podtrzymywanych przez Federację Rosyjską w sposób sprzeczny z międzynarodowymi zobowiązaniami tego państwa do przestrzegania międzynarodowego porządku prawnego; mając na uwadze, że UE powinna odgrywać bardziej aktywną rolę w pokojowym rozwiązywaniu wszystkich trwających konfliktów w swoim sąsiedztwie; mając na uwadze, że agresja Rosji wobec Ukrainy, aneksja Krymu i nieustanna okupacja dwóch gruzińskich regionów, a także zagrożenia hybrydowe ze strony Rosji, w tym działania destabilizujące i propaganda, zagrażają bezpieczeństwu europejskiemu jako całości;
- L. mając na uwadze, że polityka Partnerstwa Wschodniego opiera się na suwerennym prawie każdego partnera do decydowania o poziomie ambicji, do jakich dąży w stosunkach z UE; mając na uwadze, że partnerzy dążący do zacieśnienia stosunków z UE powinni móc liczyć na większe wsparcie i pomoc w osiąganiu wspólnie wyznaczonych celów, jeżeli spełnią oni dotychczasowe zobowiązania w zakresie reform, zgodnie z zasadą „więcej za więcej”;
1. zaleca Radzie, Komisji oraz Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych:

W sprawie przyszłości Partnerstwa Wschodniego

- a) zagwarantowanie, by szczyt w listopadzie 2017 r. miał charakter przyszłościowy i zapewnił nowe bodźce, a także jasną wizję polityczną przyszłości Partnerstwa Wschodniego jako polityki długoterminowej; zapewnienie, by wyniki szczytu stanowiły w pierwszej kolejności podstawę do wprowadzania w życie podstawowych wartości Unii Europejskiej, a w szczególności poszanowania demokracji, praw człowieka, podstawowych wolności, praworządności, dobrych rządów, praw obywatelskich, niedyskryminacji i równouprawnienia płci, na których opiera się Partnerstwo Wschodnie, przy czym należy podkreślić, że wartości te znajdują się w centrum zawieranych układów o stowarzyszeniu, oraz wyrazić uznanie dla poszczególnych partnerów za ich zaangażowanie w promowanie i stosowanie w praktyce tych wartości;
- b) sprostanie znacznym oczekiwaniom obywateli we wszystkich krajach partnerskich w zakresie walki z korupcją, zwalczania zorganizowanej przestępczości oraz wzmacniania praworządności i dobrych rządów; dążenie w związku z powyższym do odnowy zaangażowania partnerów w przyjmowanie i pełne wdrażanie reform sądownictwa i administracji publicznej oraz walkę z korupcją i zorganizowaną przestępczością w oparciu o odpowiednie plany działania o jasno zdefiniowanych celach i terminach;
- c) wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego w krajach partnerskich i jego zasadniczej roli w Partnerstwie Wschodnim zarówno jako niezbędnego podmiotu w procesie umacniania demokracji, jak i platformy współpracy regionalnej, przez bezkompromisowy sprzeciw wobec wszelkiego prawodawstwa i środków, które mają na celu ograniczanie zgodnej z prawem działalności społeczeństwa obywatelskiego, oraz przez zachęcanie do pogłębionego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w opracowywanie, kontrolę i monitorowanie wdrażania reform związanych z Partnerstwem, a także przez promowanie przejrzystości i rozliczalności w instytucjach publicznych;
- d) zachęcanie do reform systemów wyborczych w celu zapewnienia, aby ramy prawne były zgodne z międzynarodowymi normami, zaleceniami międzynarodowych misji obserwacji wyborów pod przywództwem OBWE i opiniami Komisji Weneckiej, a także by takie ramy prawne były opracowywane w drodze przejrzystego procesu, podlegały szerokim konsultacjom i – w miarę możliwości – były wynikiem konsensusu z opozycją i społeczeństwem obywatelskim, tak aby udoskonalić ordynacje wyborcze, nie faworyzując przy tym partii rządzących; zapewnienie ścisłego stosowania przez UE istniejących wymogów dotyczących reformy ordynacji wyborczej;
- e) zapewnienie, aby wyniki szczytu w listopadzie 2017 r. uwzględniały dotychczasowe osiągnięcia, uwydatniały potrzebę wywiązania się ze wszystkich poczynionych do tej pory zobowiązań i dostarczały nowych bodźców dla przyszłości Partnerstwa Wschodniego, w tym przynosiły wymierne rezultaty obywatelom, zwłaszcza w dziedzinach zatrudnienia, ograniczania dysproporcji społeczno-gospodarczych, transportu, łączności, niezależności energetycznej, mobilności i edukacji, przy czym należy zauważyć, że nowy Europejski plan inwestycji zewnętrznych stanowi pod tym względem istotny instrument;
- f) działanie na rzecz eliminacji bezrobocia, w szczególności bezrobocia wśród młodzieży, w tym z wykorzystaniem pakietu środków wsparcia dla młodych ludzi, takich jak program EU4Youth, oraz na rzecz rozwijania umiejętności dostosowanych do zmieniających się potrzeb na rynku pracy, w tym przez kształcenie i szkolenie zawodowe, wspieranie przedsiębiorczości, lokalnego przemysłu i zrównoważonego rolnictwa, rozwój turystyki i gospodarki cyfrowej, a także rozbudowę infrastruktury społecznej oraz publicznego i prywatnego sektora usług, m.in. w zakresie zdrowia i opieki;

Środa, 15 listopada 2017 r.

- g) promowanie i czynne wspieranie wdrażania polityki antydyskryminacyjnej we wszystkich sektorach społeczeństwa; zapewnienie równouprawnienia płci w publicznych strategiach politycznych oraz wsparcia dla możliwości zatrudnienia i przedsiębiorczości kobiet, przy czym należy zagwarantować ciągłość tej polityki także po dacie docelowej w 2020 r.;
- h) zaangażowanie we wspólne starania na rzecz zwiększenia mobilności między UE a krajami partnerskimi; wspieranie Mołdawii, Gruzji i Ukrainy we wdrażaniu porozumienia o liberalizacji reżimu wizowego oraz zapewnienie, aby w przyszłości nie uruchomiono wobec tych krajów mechanizmów zawieszających zwolnienie z obowiązku wizowego, w szczególności przez ścisłą współpracę w obszarach pracy policji i służb celnych, tak aby zabezpieczać przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa, przestępczością i przekraczaniem dozwolonego okresu pobytu; rozpoczęcie dialogu w kwestiach wizowych z Armenią, wspieranie postępów Azerbejdżanu we wdrażaniu umów o ułatwieniach wizowych i umów o readmisji (VFA/RA) w celu rozpoczęcia dialogu wizowego w przyszłości oraz zakończenie negocjacji w sprawie VFA/RA z Białorusią z korzyścią dla obywateli tego kraju, pod warunkiem że państwa te dokonają znaczących postępów w dziedzinie podstawowych wartości i spełnią wszystkie warunki określone w planach działań dotyczących liberalizacji reżimu wizowego;
- i) dalsze zwiększanie szans na ściślejszą współpracę w obszarach edukacji, badań i rozwoju, w szczególności przez ułatwienie uczestnictwa w programach, takich jak Erasmus+, Upowszechnianie doskonałości i zapewnianie szerszego uczestnictwa i EU4Innovation, oraz udzielanie gwarancji pożyczek przez Grupę Europejskiego Banku Inwestycyjnego w ramach programu InnovFin; zapewnianie wsparcia w celu zreformowania kształcenia i zajęcia się problemem luki w zakresie badań i innowacji;
- j) zapewnienie, aby wyniki szczytu w listopadzie 2017 r. stanowiły także nowe bodźce dla wspierania zrównoważonego rozwoju gospodarczego, modernizacji istniejących sektorów oraz szans handlowych i inwestycyjnych, w tym szans wewnątrzregionalnych dla współpracy transgranicznej, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorczości i MŚP;
- k) wezwanie do dostosowania unijnego wsparcia do programów stowarzyszeniowych i powiązanych z nimi reform strukturalnych, w szczególności tych zmierzających do zwiększenia konkurencyjności, stworzenia bardziej sprzyjającego otoczenia biznesowego i zapewnienia odpowiedniego dostępu do źródeł finansowania, w tym w ramach inicjatywy EU4Business; skrupulatnego monitorowania wdrażania DCFTA w celu uniknięcia dumpingu socjalnego i środowiskowego; opracowanie ukierunkowanego wsparcia dla MŚP, aby pomóc im w pełni wykorzystać potencjał DCFTA; promowanie i wspieranie prawdziwej reformy systemu gospodarczego mającej na celu stopniową eliminację monopolów oraz ograniczenie roli oligarchów przez wprowadzenie odpowiednich przepisów, a także głębokiej reformy systemu bankowego i sektora finansowego mającej na celu zwalczanie prania pieniędzy i oszustw podatkowych;
- l) wspieranie rozwoju niezbędnej infrastruktury transportowej i łącznościowej, w tym za pomocą ambitnego planu inwestycyjnego dla sieci bazowej TEN-T, oraz promowanie handlu wewnątrzregionalnego; wspieranie projektów infrastrukturalnych, które zapewnią nowe możliwości w dziedzinie handlu oraz ułatwią komunikację i wymianę między UE a krajami partnerskimi, a także między partnerami;
- m) wzmocnienie zarówno niezależności, jak i efektywności energetycznej za sprawą konkretnych inwestycji oraz dywersyfikacja źródeł energii, zwłaszcza w odniesieniu do energii ze źródeł odnawialnych i ograniczenia uzależnienia od paliw kopalnych, w drodze zacieśnionej współpracy we wszystkich obszarach priorytetowych objętych unią energetyczną i ściślejszej integracji rynków energetycznych państw partnerskich z europejskim rynkiem energetycznym, ze szczególnym uwzględnieniem połączeń międzysystemowych i infrastruktury; zapewnienie, aby morskie i przybrzeżne części nowej infrastruktury rurociąkowej w regionie, w tym gazociągu Nord Stream 2, były w pełni zgodne z prawodawstwem UE oraz strategią na rzecz unii energetycznej, a także by nie osłabiały bezpieczeństwa energetycznego; współpracę z krajami Partnerstwa Wschodniego w celu wsparcia gospodarstw domowych najbardziej dotkniętych wzrostem cen energii;
- n) zapewnienie pełnego poszanowania międzynarodowego bezpieczeństwa jądrowego oraz porozumień i zobowiązań w obszarze ochrony środowiska; zwiększenie wysiłków mających na celu wywiązanie się z zobowiązań w obszarze zmiany klimatu, w tym przez zwiększanie świadomości opinii publicznej oraz stopniowe i trwałe wycofywanie z eksploatacji przestarzałych elektrowni w Armenii i na Ukrainie; ściśle monitorowanie wdrażania nowych projektów, takich jak elektrownia jądrowa w Ostrowcu na Białorusi;
- o) zapewnienie, aby wyniki szczytu w listopadzie 2017 r. uwzględniały także zagrożenia dla bezpieczeństwa i konflikty mające wpływ na niepodległość, suwerenność, integralność terytorialną, podstawowe prawa człowieka, stabilność polityczną, społeczną i gospodarczą oraz rozwój krajów partnerskich i regionu jako całości;

Środa, 15 listopada 2017 r.

- p) zobowiązanie się do utrzymania jedności działania wśród państw członkowskich UE w zakresie wywierania wspólnej presji na Rosję, gdyż jej obecność w regionie jest w ostatnich latach mimo wszystko coraz bardziej widoczna; działania te powinny w szczególności obejmować wzmocnione ukierunkowane środki ograniczające; ponadto zobowiązanie się do rozwiązania konfliktu we wschodniej Ukrainie przez pełną i rzeczywistą realizację porozumień mińskich oraz przez kontynuację misji obserwacyjnej OBWE, do rozwiązania konfliktu rosyjsko-gruzińskiego przez osiągnięcie wymiernych rezultatów w ramach międzynarodowych rozmów genewskich oraz pełnej realizacji przez Rosję porozumienia o zawieszeniu broni z 2008 r, do przywrócenia pełnej suwerenności Ukrainy na Krymie, Gruzji w jej okupowanych regionach Abchazji i Osetii Południowej oraz Mołdawii w Naddniestrzu, do zwrócenia stosownej uwagi na niebezpieczną sytuację ekologiczną na wschodniej Ukrainie, do wsparcia jej partnerów we wzmacnianiu ich odporności, a także do położenia kresu dodatkowym zagrożeniom w postaci zlecanych przez państwa zabójstw, wojen cybernetycznych, dezinformacji i innych rodzajów działań destabilizujących;
- q) podkreślenie, że udział krajów Partnerstwa Wschodniego w manewrach wojskowych skierowanych przeciwko UE lub niektórym jej partnerom, takich jak kierowane przez Rosję manewry Zapad 2017 na Białorusi, są niedopuszczalne; zapewnienie, aby kraje partnerskie nie angażowały się w przyszłości w takie działania;
- r) wezwanie do niezwłocznego zaprzestania starć wojskowych między siłami ormiańskimi i azerskimi, które pociągają za sobą niepotrzebne ofiary wśród cywili i żołnierzy i hamują przy tym rozwój społeczno-ekonomiczny; potwierdzenie poparcia dla starań współprzewodniczących Grupy Mińskiej OBWE na rzecz rozwiązania konfliktu w Górskim Karabachu i podstawowych zasad tej grupy z 2009 r., które obejmują integralność terytorialną, samostanowienie i niestosowanie siły; wezwanie Armenii i Azerbejdżanu do wznowienia negocjacji w dobrej wierze w celu wprowadzenia tych zasad w życie, aby rozwiązać ten konflikt, lecz nie przy użyciu siły; wezwanie rządów Armenii i Azerbejdżanu do podjęcia rozmów na wysokim szczeblu oraz zaangażowania się w rzeczywiste działania na rzecz budowy zaufania i dialogu między ormiańskim i azerskim społeczeństwem obywatelskim; uzależnienie ratyfikacji nowych porozumień między UE a każdą ze stron od autentycznego zaangażowania w rozwiązanie konfliktu, a także znacznych postępów w tym zakresie, np. utrzymania zawieszenia broni i wspierania stosowania podstawowych zasad z 2009 r.;
- s) wezwanie do ciągłego wspierania prac misji UE i OBWE w Gruzji, Mołdawii i we wschodniej Ukrainie jako podstawowych operacji zapewniających pokój i bezpieczeństwo, przede wszystkim z myślą o obywatelach mieszkających na tych terenach; zapewnienie skutecznego wykonania mandatu tych misji i wezwanie Rosji do zagwarantowania swobodnego dostępu do nich; rozważenie wsparcia rozmieszczenia uzbrojonej misji policyjnej OBWE we wschodniej Ukrainie; przeanalizowanie wraz z krajami partnerskimi możliwości zwiększenia roli UE w rozwiązywaniu tych konfliktów, w tym przez rozpoczęcie pełnoprawnych misji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) mających za zadanie zwiększenie bezpieczeństwa i stabilności;
- t) wezwanie krajów partnerskich UE do pełnej współpracy z UE, aby podjąć takie wyzwania jak nielegalna migracja, terroryzm, cyberprzestępczość, handel ludźmi, a także przemyt ludzi i nielegalny handel;
- u) rozważenie, w ramach polityki Partnerstwa Wschodniego, wprowadzenia atrakcyjnego, bardziej długoterminowego modelu „Partnerstwa Wschodniego+” dla krajów stowarzyszonych, które osiągnęły znaczne postępy pod względem wdrażania reform związanych z układem o stowarzyszeniu/pogłębioną i kompleksową strefą wolnego handlu, które to reformy mogą ostatecznie doprowadzić do ich przystąpienia do unii celnej, unii cyfrowej, unii energetycznej i strefy Schengen, dalszego zwiększania dostępu do unijnego rynku wewnętrznego, włączenia do unijnych sieci transportowych, partnerstw przemysłowych, zwiększonego udziału w innych programach i agencjach unijnych, pogłębionej współpracy w dziedzinie WPBiO, a także bardziej bezpośrednich środków, takich jak dodatkowe jednostronne preferencje taryfowe, konkretne ramy czasowe zniesienia opłat roamingowych między krajami partnerskimi a UE oraz rozwój sieci szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości; otwarcie modelu „Partnerstwa Wschodniego+” dla innych krajów partnerskich, gdy będą one gotowe do takiego rozszerzonego zaangażowania i poczynią znaczne postępy pod względem wdrażania obustronnie uzgodnionych reform;
- v) rozważenie w odniesieniu do krajów niestowarzyszonych nowych środków wspierania społeczeństwa obywatelskiego, przedsiębiorczości, środowisk akademickich, niezależnych mediów i młodzieży, w tym przez dodatkowe finansowanie i partnerstwa na rzecz mobilności;
- w) zapewnienie, aby w obu przypadkach wspólne cele miały charakter zarówno średnio-, jak i – w razie potrzeby – długoterminowy, przy czym należy zachęcić kraje partnerskie do przyjęcia perspektywy wykraczającej poza logikę cykli wyborczych na rzecz wizji o bardziej strategicznym charakterze;

Środa, 15 listopada 2017 r.

W sprawie wdrażania Partnerstwa Wschodniego

- x) ponowne podkreślenie zasady zróżnicowania oraz faktu, że zakres i stopień współpracy z UE zależą od ambicji Unii i ambicji jej partnerów oraz od tempa i jakości reform, które będą oceniane na podstawie kompletności i skuteczności ich wdrożenia, zwłaszcza w odniesieniu do demokracji, praw człowieka, podstawowych wolności, praworządności i dobrych rządów;
- y) podkreślenie, że Partnerstwo Wschodnie ma na celu zapewnienie warunków koniecznych do bliskiego stowarzyszenia politycznego i integracji gospodarczej, w tym udziału w programach unijnych; przypomnienie, że układy o stowarzyszeniu z Gruzją, Mołdawią i Ukrainą nie stanowią ostatecznego celu w ich stosunkach z UE; ponowne uznanie europejskich aspiracji tych krajów; zwrócenie uwagi, że zgodnie z art. 49 TUE oraz deklaracją rzymską z dnia 25 marca 2017 r. każde państwo europejskie może ubiegać się o członkostwo w Unii Europejskiej, o ile spełnia kryteria kopenhaskie, przestrzega zasad demokracji i respektuje podstawowe wolności oraz prawa człowieka, w tym prawa człowieka osób należących do mniejszości, a także szanuje praworządność; wezwanie – w tym kontekście – państw członkowskich, by na szczycie w 2017 r. osiągnęły porozumienie w sprawie ambitnego oświadczenia określającego odpowiednie cele długoterminowe;
- z) zachęcenie Gruzji, Mołdawii i Ukrainy do skupienia uwagi na pełnym wdrażaniu programów stowarzyszeniowych, tak aby wykorzystać wszystkie dostępne szanse wynikające z układów o stowarzyszeniu, a także do zaangażowania się we wspólne dyskusje na temat postępów, szans i wyzwań związanych z reformami wynikającymi z układów o stowarzyszeniu / pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu; ponowne podkreślenie znaczenia rzeczywistego wdrożenia powyższych reform dla przyszłej stabilności i rozwoju tych państw oraz dobrobytu ich obywateli; ponowne podkreślenie, że pogłębienie stosunków w ramach modelu „Partnerstwa Wschodniego+”, a także ewentualna perspektywa członkostwa w UE wymagają znacznych postępów we wdrażaniu tych reform, zwłaszcza w dziedzinie praworządności, poszanowania praw człowieka i dobrych rządów;
- aa) zapewnienie, aby obecne i przyszłe poziomy współpracy i wsparcia dla partnerów wiązały się z rygorystyczną warunkowością, której należy przestrzegać; podkreślenie, że unijne wsparcie finansowe dla partnerów będzie zależało od konkretnych postępów we wdrażaniu reform, a podejście UE oparte na zachętach nadal będzie sprzyjało partnerom najbardziej zaangażowanym w ambitne reformy; uwzględnienie wypłat dotacji w mniejszych ratach, aby umożliwić UE lepsze reagowanie na nieoczekiwane kryzysy lub brak reform; podkreślenie w szczególności, że z państwami, które nie szanują unijnych wartości, a zwłaszcza które nie realizują decyzji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i dopuszczają się nękania, zastraszania i prześladowania obrońców praw człowieka, organizacji pozarządowych i dziennikarzy, nie zostaną zawarte żadne kompleksowe porozumienia; podkreślenie także, że aby mógł rozpocząć się i zakończyć nowy dialog w sprawie objęcia ruchem bezwizowym, należy osiągnąć jasno określone poziomy odniesienia; przypomnienie, że odcięcie się od wcześniejszych osiągnięć będzie systematycznie prowadzić do zawieszania porozumień, w tym w dziedzinach objęcia ruchem bezwizowym i finansowania unijnego;
- ab) wspieranie wielostronnego wymiaru Partnerstwa Wschodniego jako środka wzmacniającego wielostronne budowanie zaufania, w szczególności na obszarach objętych konfliktami, a także zapewnianie możliwości współpracy regionalnej, w tym przez ponadnarodowe platformy społeczeństwa obywatelskiego, współpracę między władzami lokalnymi a regionalnymi oraz projekty transgraniczne, takie jak programy służące zacieśnianiu kontaktów międzyludzkich obejmujące dialog wewnątrzkułturowy i angażujące młodsze pokolenia jako czynniki mogące wywoływać zmiany;
- ac) podkreślenie znaczenia strategii komunikacyjnych związanych z Partnerstwem Wschodnim w sposób spójny i skuteczny, zarówno wewnątrz, jak i zewnątrz, oraz zapewnienie dostosowanych do poszczególnych regionów działań komunikacyjnych, zwłaszcza w celu uzupełniania wiedzy na temat UE i jej stosunków z krajami partnerskimi; docenienie doskonałej pracy wykonanej dotychczas przez grupę zadaniową East StratCom oraz wsparcie jej działalności dodatkowymi funduszami; stawienie czoła wyzwaniu, jakim jest lepsze informowanie o konkretnych korzyściach płynących z Partnerstwa Wschodniego i jego celach, oraz zarządzenie problemowi dezinformacji za pomocą opartych na faktach, przystępnych informacji wysokiej jakości we wszystkich językach krajów partnerskich, a także zapewnienie pełnego poszanowania wolności słowa;
- ad) podtrzymanie stanowiska, że wsparcie UE powinno być indywidualnie dopasowywane, aby odzwierciedlać poziom wspólnych ambicji związany ze współpracą z każdym partnerem zgodnie z zasadami „więcej za więcej” i „mniej za mniej”; zaapelowanie w szczególności do UE o dostosowanie instrumentów budżetowych, takich jak Europejski Instrument Sąsiedztwa oraz Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju do zadań politycznych i strategii realizacji polityki, zwłaszcza w ramach rocznych i wieloletnich procedur budżetowych;

Środa, 15 listopada 2017 r.

- a) przychylnie odniesienie się do wniosków Komisji mających na celu zapewnienie partnerom pomocy makrofinansowej przy jednoczesnym ścisłym i skutecznym egzekwowaniu warunkowości związanej z pomocą przewidzianą w tych wnioskach, zwłaszcza w zakresie poszanowania praworządności (w tym niezależności sądownictwa oraz wielopartyjnego systemu parlamentarnego), zapewnienia dobrych rządów (w tym skutecznego zwalczania korupcji) i obrony praw człowieka i wolności mediów; przedstawianie Parlamentowi i Radzie co sześć miesięcy szczegółowych pisemnych sprawozdań z postępów poczynionych w tych obszarach przez partnerów już korzystających z takiej pomocy; zaapelowanie do Komisji o opracowanie nowych programów pomocy makrofinansowej dla krajów partnerskich, które pomyślnie zrealizowały wcześniejsze programy, o systematyczne stosowanie przepisu dotyczącego takiej warunkowości w przyszłych wnioskach dotyczących pomocy oraz o zapewnienie, aby był on ściśle przestrzegany, zwłaszcza w przypadku Mołdawii;
- af) wezwanie Komisji, Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz innych wielostronnych instytucji finansowych do prowadzenia działań w celu udanego wdrożenia europejskiego planu inwestycyjnego oraz specjalnego mechanizmu wsparcia dla krajów Partnerstwa Wschodniego, które zobowiązały się do wdrożenia układów o stowarzyszeniu; wystąpienie z wnioskiem o utworzenie funduszu powierniczego dla Ukrainy, Gruzji i Mołdawii w oparciu o najlepsze praktyki w ramach instrumentów wielostronnych, przy czym należy podkreślić, że taki fundusz powierniczy powinien skupiać się zarówno na inwestycjach prywatnych, jak i publicznych, a zwłaszcza na inwestycjach w infrastrukturę społeczną i gospodarczą oraz inwestycjach mających na celu zwiększenie zdolności do absorpcji inwestycji, a także na koordynacji w terenie wsparcia pochodzącego od międzynarodowych instytucji finansowych i międzynarodowych darczyńców; rozważenie zorganizowania konferencji darczyńców na rzecz wsparcia Ukrainy oraz potrzeb humanitarnych tego kraju wynikających z konfliktu na Wschodzie oraz aneksji Krymu; zapewnienie, aby wykorzystanie wszystkich tych funduszy było także ściśle kontrolowane w celu zapobiegania wszelkim nadużyciom;
- ag) podkreślenie zdecydowanego wsparcia dla wkładu parlamentarnego na rzecz polityki Partnerstwa Wschodniego, a także jej kontroli parlamentarnej, w szczególności w odniesieniu do wpływu polityki na życie obywateli; zwiększenie w związku z powyższym roli Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest w ramach nowej architektury wielostronnej Partnerstwa Wschodniego oraz komisji parlamentarnych stowarzyszenia lub komisji współpracy parlamentarnej w ramach rad stowarzyszenia lub rad współpracy; przyjęcie z zadowoleniem wdrażanych programów kompleksowego podejścia do wspierania demokracji; zachęcenie parlamentarzystów z krajów partnerskich do współpracy na rzecz sprawowania kontroli nad wdrażaniem oraz do wymiany najlepszych praktyk; zwiększenie zaangażowania w ten proces Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego;
- ah) odnotowanie postanowienia Parlamentu, by ściślej monitorować realizację umów międzynarodowych ze wschodnimi partnerami oraz zwiększyć sprawowaną przez PE kontrolę nad wsparciem udzielanym w związku z tym przez UE; zareagowanie na apel Parlamentu do partnerów i Komisji o zwiększenie przejrzystości wszystkich beneficjentów finansowania unijnego; wystosowanie apelu do Komisji i ESDZ o przekazywanie Parlamentowi i Radzie co sześć miesięcy na piśmie szczegółowego sprawozdania z realizacji tych umów;
- ai) odnotowanie postanowienia Parlamentu, by ściślej kontrolować negocjacje w sprawie przyszłych umów międzynarodowych ze wschodnimi partnerami; wezwanie Rady do niezwłocznego przekazania Parlamentowi wszystkich odpowiednich wytycznych negocjacyjnych zgodnie z porozumieniem międzyinstytucjonalnym⁽¹⁾; przychylnie odniesienie się do skutecznej współpracy między Komisją i ESDZ a Parlamentem w zakresie przekazywania informacji dotyczących tych negocjacji, niemniej wezwanie ich do niezwłocznego przekazania wersji roboczych tekstów negocjacyjnych i parafowanych umów, zgodnie z odpowiednią umową ramową⁽²⁾;
2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie, Komisji i Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, a także, tytułem informacji, Specjalnemu Przedstawicielowi Unii Europejskiej w Regionie Kaukazu Południowego i ds. Kryzysu w Gruzji, Zgromadzeniu Parlamentarnemu OBWE, Zgromadzeniu Parlamentarnemu Rady Europy oraz rządów i parlamentom państw Partnerstwa Wschodniego.

⁽¹⁾ Dz.U. C 95 z 1.4.2014, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 304 z 20.11.2010, s. 47.